

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Parallela Geographiae Veteris Et Novae

Briet, Philippe

Parisiis, 1649

Cap. II. Descriptio Geographica Illyrici.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13167

ILLY-	CVM	}	LIBVRNIA	}	IAPODES.
					LIBVRNI.
RI-	SVMPTVM	}	DALMATIA	}	AVTARIOE.
					VARDIÆI.
CVM	PANNO-	}	SVPERIOR.	}	
			NIA		INFERIOR.
LATE	SVM-	}	DACIA VERA	}	De quibus agemus
			MAGNA		MYSIA, seu
PTVM	NORICVM	}	MOESIA	}	ius libri.
			VINDELICIA		
	RHÆTIA				De quibus egimus in Germaniâ.

CAPVT II.

Descriptio Geographica Illyrici.

§. I. *Liburnia.*

NVM. I. *Iapodes*, la Croace & partie d'Istrie, & de Vindifmark.

MARI-	}	Aulona, meliùs Aluona, cuius incolæ Albonenses Plinij, hodie <i>Albona</i> , Hermolao & Nigro.
		Flanona, incolæ Flanates, Blanona Antonini, seu Flauona, hodie <i>Fianona</i> . Ab hac nomen accepit Flanaticus sinus Plinij, Flauonicus Stephano, qui Polanicus est Melæ à vicina vrbe Pola, & Liburnicus Orosio, hodie Carniuorus ob frequentia naufragia, vulgò <i>Quarnero</i> , seu <i>Karnero</i> .
TIMÆ		Terfatica: <i>Fiume</i> , ad Fl. Oeneum, malè Hineum <i>Fiume</i> .
VRBES		Senia: <i>Segne</i> , seu <i>Segna</i> .
		Lopfica, vnde incolæ Lopfi Plinij: <i>Lopfico</i> .
		Teaulus Fl. Plinio limes Iapodum: <i>Odria</i> .
		Ortopola, nunc eius vestigia, <i>Ortopola la Vecia</i> , ad Fl. Tedanium.
		Vegia: <i>Veza</i> , Nigro.

Ll ij

MEDI-
TER-
RANEÆ
VRBES. { METVLVM: *Metling*, ad Fl. Colapim *Kulp*, de hoc
plura in Iapodibus diximus.
Velfera, seu Volfera, & Velfera malè à Ptolemæo affi-
gitur littori Adriano, hodie *Castrum nouum*, seu *No-*
uigrad.

I N-
S V-
LÆ { Apforus Ptole. Abforus & Absyrtis Melæ, Absyrtides Stra-
boni, vbi Medea fratrem dicitur discerpisse: Absyrtis
Ofero, Abforus *Cherso*, iam duæ Insulæ, de iis in Italiâ.
Curiſta Plinij, Cyraſtica Strabonis ponè Iapodas, *Veglia*.
Giffa omnium iudicio *Pago*.
Scardona hîc Insula collocatur à Ptole. è regione Iaderæ:
fortè ex vna Insula duæ factæ sunt, quarum vna dicitur
Scarda, alia *Malconfiglio*.

N V M. 2. *Liburni*, partie Occidentale de Dalmace.

MARI-
TIMÆ
VRBES. { Ænona, aliter Enona *Nona*.
IADERA incolæ Iadertini Hirtio: *Zara*.
Corinium: *Glinba*, in ruinis iacet.
Scardona: *Scardo*, ad æstuarium Scardonium, seu lacum
Varnaria.

MEDITER-
RANEÆ
VRBES. { Curcum, nunc *Zucea*, ad Fl. *Cherca*.
Arucia: quid sit nescitur.
Stupi: nunc *Bergane*, desolata.

I N-
S V-
LÆ { ISSA, cuius incolæ Issenses, & Issæi Liuius, in Epitome Stra-
bonis Iassa, Cæsari Hissa, Effios Appiani, hodie *Lissa So-*
phiano, aliis *Isola Grande*.
Celadusæ *Incornata*, aliis *Lagusa*.

§. 2. *Dalmatia*.

N V M. 1. *Autariota*, aliter *Tariota*, le milieu de la Dalmace.

VRBES { Sicum in quem locum Claudius veteranos misit teste
Plinio: *Sebennico*.
Tanona: *Tinna*, vel *Tuina*, Nigro.
Tragurium: *Tran*, olim Insula Hirtij Thauris videtur,
vnde quinque populi tempore Plinij iura petebant:
Nauale Dalmatarum fuit.

TIMÆ SALONA, vbi quondam nobile palatium Diocletiani, *Spalatto* Hermolao est: Niger ait urbem hanc intercidiſſe, ſed indicari locum ab indigenis, vbi *atx Cloſſa*. Epetium, incolæ Epetini Plinio, ſed inſulares eos innuit: Sophiano eſt *Spezze*, meliùs *Chinquio*, aut *Chiuco*. Peguntium, Plinio Piguntia *Almiſa*, ad Fl. Cetinam.

VRBES NARONA Col. ad Fl. Naronem, qui Nara Melæ dicitur, vnde Varrone teſte 89. ciuitates iura petiere, tempore Plinij populi duodecim quos nominat. Ptolemæus Narbonam nominat *Narava*, & *Narōna* variantibus M. M. S. S. manifeſto errore, nam apud Tullium epiſt. 77. lib. 13. ad Sulpitium Narona dicitur, quomodo apud Æthicum appellatur. Malè ergo Iul. Scaliger Carum & eius filios Carinum & Maiorianum Illyrios putat, quia Narbonenſes fuiſſe dicuntur; peiùs recentiores aliqui indidem ortum credunt S. Sebaſtianum, qui Narbonenſis vulgò eſtimatur: hodie vrbs & Fl. *Narenta*.

RA- Adra: *Auſech*, aliis *Zeruuas* caſtrum.
NEÆ. Saluia, Syluia Antonino: Niger ait ſeruare nomen; Leandro *Alia*, meliùs *ſoſech*.

Anderium Dionis, Andecrium Ptole. Andretium Strabonis: *Sfinga*.
Burnum, Burnium Liuius in Cauiorum gente, caſtrum dicitur à Plinio Ro. nobilitatum prælius: *Grachina*.
Blanona: *Banialuch*.

INSV- PHARIA, quam Procopius Leſinam vocat, Demetrii proditoris vrbs, de quo Appianus & Strabo; hodie dicitur *Leſina*.

LAE Tauris, malè à quibuſdam cum Tragutio confunditur: hodie *Labraſſo*.

NVM. 2. *Vardiæ*, Partie de Dalmace, & de la Seruie.

MARI- ONÆUM, Liuius Oenæum ad Fl. Artatum in Penetiâ regione, *Sabionello*, aut *Cideriſſo*, Sophianus malè *Cabo Cumanus* putat.
EPIDAVRVS, Epidaurum colo. Plinio Parthi-
norum,

TIMÆ } seu Parthenorum ciuitas, vbi legio IX. In eâ templum Æsculapij fuit, & hîc Deus sub forma serpentis cultus, cuius antrum monstrant indigenæ: Cedreno Παρθιον, Turcis *Dobronicha*, hodie *Ragusa Vechia*.

VRBES } Rizinium, & Rifana dicta, quamquam eas distinguat Ptole. Birsiminium videtur ab Anton. nominari. Niger putat hodie vocari *Rizano*, Volaterranus *Catara*, quia sinus Rhizonicus hodie dicitur *le Golphe de Catara*.

MEDI-TER-RANÆ } DALMINIVM Straboni, Delminium Ptolem. dictum quoque Dalmium, & Delminum, vt vult Eustathius, hodie *Denna Sophiano*, *Damna Volaterrano*, meliùs *Delminio*.

VRBES. } Æquum Colon. *Znonich*.
Siparum vel Siparortum: *Stripnich*.
Mons Ardius qui describitur à Sex. Rufo sub nomine Alpium Iuliarum, Dalmatiam mediam secabat.
Drinus Fl. ex Scardo monte oritur, & cadit in Sauum, hodie *Drina* ab indigenis, vulgò *Lodrino*.

INSV-LÆ } CORCYRA MELÆNA: hodie *Curzola*, vel *Curzoli* nomine reclamante.
MELITA, Ptolemæo Melitenæ, Polybio Melitusa, Melita Antonino, vnde Catuli Melitæi, inquit Plinius, quos tamen Strabo Africanæ tribuit: de hac quæstione in Sicilia pluribus: hodie *Melada* dicitur.

NVM. 3. Scordisci, la partie plus Orientale de Dalmace.

MARI-TIMÆ } Ascriuium, Ascruium, & Ascrouium, vult hodie dici *Catara Niger*, sed malè cum Dogurto confundit.

VRBES. } Bulua Ptole. Butua Plin. & Steph. dicta olim Bulina, vt vult Sophianus, vnde populi Bulini Stephano, Bulimæi Dionysio. Hodie *Budua*, *Butua*, *Budua*, vel *Budouo*, tot enim modis variè scribitur.

VLCINIVM, vel Olcinium, & Olchinium, antea Colchium Plinio teste, hodie *Dulcigno*, ad Drinonem Fl. Liffus: *Alesio*, aut *Alesio Sophiano*, & Barletio.

	SCODRA quam Liuius lib. 44. accuratè describit: Florus perperam vocat eam caput Macedonicæ Gentis; sed Scordischorum primaria ab omnibus appellatur: hodie <i>Scutari</i> , Nigro <i>Scrutari</i> , Turcis <i>Scandaria</i> , seu <i>Vschenderim</i> , hoc est Alexandria, ait Barletius.
MEDI-	
	Enderum: hodie retinet nomen <i>Endero</i> ; malè à quibusdam locatur in Vardiæis.
TER-	
	DOCLEA, vel Dioclea Aurelio Victori patria Diocletiani, cuius incolæ Diocletiani Cedreno, & Curopalata, Plinio Docleatæ, vel Docleates: hodie <i>Medon</i>
RA-	Nigro, <i>Antiuari</i> Villanouano.
	Labeatis lacus, quem Liuius describit lib. 44. vnde populi Labeatæ Plinio, Labeates Liuius: <i>lac de Scutari</i> .
NEÆ	
	Claufula Fl. Scodram ab Oriente alluit, Liuius.
	Barbana Fl. ex Labeatide palude ortus Occidentalem partem Scodræ lauat, Liuius, Vibio Sequestro Babenna: vterque hic Fl. cadit in Fl. Oriundum, seu Drilonem <i>Drino</i> , seu <i>Lodrino</i> .
VRBES	
	Nestus Fl. vnde populi Nestæi circa Ceraunios montes Apollonio, dicitur aliter Nisidis Fl. hodie videtur <i>Bosna</i> .

§. 3. Pannonia.

NVM. 1. Pannonia superior, parties d'Austriche, de Stirie, la Carniole, le Comté de Cilly, parties de Vindismark, de Croacie, & d'Esclauonic.

	VRLIOBONA Ptolemæi, Vendum Straboni, Vindobona, aut Vendobona Aurelio Victori, Vindomana Not. Imp. Vindomina Iornandi, <i>Vienne en Austriche</i> : Viderur à Plinio Viana dici, à quo in Norico collocatur, & à Iornande Pannonia: à Slauis vocatur <i>Vuidme</i> , à Turcis <i>Petz</i> . A quibusdam malè confunditur cum Alis Flauianis.
VRBES	
	Carnus, quam Carnuntum vnus dici putat Ortelius, aliis Geographis reclamantibus, propterea quòd Plin. lib. 4. cap. 12. Carnuntum Pannonica Hiberna, & confinium
AD	
DA-	

nium Germaniæ nominavit : quidam putant esse *Haimbourg*, Lazius locum vbi situm *Monasterium S. Petronille*.
 NV - Flexum, Lazio *Poffonium Presbourg*, cui opinioni fauet nomen; nam hîc Danubius flecti incipit: quo modo autem mutatum Flexum in *Pofonium* dicemus in parte tertiâ.
 BIYM. } *Chertobalus* putat esse *Chariburg* Lazius in *Auftriâ*, sed situs *Ptole.* respondet burgo *Kiralfalun* in *Insulis*.
Brægitium, hodie *Comara*, aut locus non procul *Bontuda*, vbi eius ruinae monstrantur.

SCARABANTIA, *Iulia* dicta *Plinio*, *Sacarbantia* *Ptol.* ru-
 dera eius extant, vbi nunc est *Zapprinum Scapring*, seu
Chzrepregh, *Cluuerio* est *Sopron*: alij volunt esse *Gum-
 mend*, seu *Kermend*, ad *Arrabonem Fl. Rab.*
 Valina: *Vinberg*, ad *Fl. Rab.*
 VRBES } *Carrodunum* *Pannoniæ* dictum *Carnebourg*, ad *Fl. Rab.*
Mürocera, nomen retinet in tabulis *Stiriæ*, aliis tamen
 dicitur esse *Murek*.
Rispia: *Rhichpotembach*, burgus *Auftriæ*.
 INTER } *Sala*: *Cel.*

SABARIA *Col. D. Claudij* dicta, & *Sabarium*, *Clue-
 rio Saruuar*, ad *Fl. Guniz*, cadentem in *Arrabonem*,
 quem *Lazius* ait olim dictum *Sabarium*. At *Carolus
 Clusius* testis *ἀβρόντων* putat esse *Stain*, quam *Hun-
 gari* hodie dicunt *Dzambath-hely*, hoc est *Sabbati* lo-
 cus. Hîc anno 1508. inuentum *Ouidij* sepulchrum
 cum *Epitaphio*. Item ibi creatus *Seuerus Imperator*.

DANV. } *Vinundaria*: *Vvindsgratz* Lazio, prope *Draburg*.
 BIYM, } *PŒTOVIUM*, & *Petouio* *Col. & Patauium* & *Betu-
 uium*, item *Setouia* dicta *Pytiouita* *Metaphrasto*: *Pet-
 tau*. Hic vulneratus est in genu *Augustus Cæsar*.

ET } *Lentudum*, *Lenlis Anto. Lutenberg*.
Vifontium: *Vifuncio* Lazio, aliis *Varasdin*.
Olimacum: *Limbach*, seu *Nider-Limbach*, indigenis *Afo-
 lindua*.
Nouidunum: *Novigrad*.

Æmona, quam perperam Herodianus in Italiâ collocat: ad Nauportum Fl. nunc Lubiana *Laubach*: quia id testari videtur inscriptio hîc reperta. Lazius tamen putat esse *Igg.*

Mons Albanus: *Auffder-Alben.*

SISCIA ad Colapis confl. in Sauum Strab. hodie *Sisség*: Lazius tamen vult esse locum *Soffed.* Ad hanc Strabone teste Augustus bello Dacio classem reliquerat.

DRA- Mons Claudius, mons inter Cillienfes, & Hungaros ab utrisque variè dictus *Vogel, Zagor, Motay, &c.*

STRIDO, nunc *Stride*, intra Fl. Murum, & Drauum, patria S. Hieronymi, quam ait à Gothis euerfam in Pannoniæ, & Dalmatiæ confinio.

V V M. Peisolacus, lacus Felix Anton. Pelsodis Iornandi. Pelfo Aurel. Victori, hodie ab Austriacis *Neuussibersée*, (quâ in voce agnoscunt Sidunos, vel Idunos populos Ptolemæi) Hungaris *Ferten*, vel *Feuurten*.

SEGESTE Inf. & ciuitas in Sauo quam Pli. describit iuxta confl. Colapis in Sauum, hodie *Zigea* Hungaris Lazio, Pineto *Landspurg*. Alia describitur à Strabone non procul à Sirmio, & Siscia, Bonfinius putat hodie dici locum *Segesd*, alij volunt esse *Sisaken*.

N V M. 2. *Pannonia inferior*, vne grande partie de la basse Hongrie: parties d'Esclauonie, de Boffine, & de Seruie.

ARRABONA ad Fl. Arrabonem *Rab*, seu *Iauarin*.

Curta: *Vifegradium*, supra Insulam *Vizze*, alij volunt esse *Bude-offen*.

VRBES Salua, seu Salua mansio Anto. Soluense castrum Plinio, hodie *Scalmar*, quæ in tabulis *Salmar*.

AD Carpis, & Carporum vicus, & Carpi, & Cirpi, hodie *Cepol* in Insulâ, Germanicè *Kackenmark*.

Aquincum, aliter Acincum, hodie *Bud*, seu *offen*, ex inscript. probat Lazius, aliis *Theth*.

DA- Salinum, seu Salina vetus: *Adom* Lazio.

Luffonium, postea Intercisa: *Pax Simlero*.

Lugionum, fortè Legio Anto. & Logiones Zofimi, hodie *Zehen*.

- Cornacum** : *Batha*, seu *Zatha*, aliis *Zarofca*.
Acumincum legio, seu *Acimincum*, alij cum *Acimo*
N V- confundunt : *Kametz*, vel *Petrouaradin*, vel *Zalon-Kemen*.
Ritium : *Semlyn*.
B I V M. **TAVRVRVM**, Taurunum Pli. & Alba Græca, qui eam
 ad confl. Danubij, & Sauri locat, Arriano Taurunus;
 in Not. Taurunum : seu *Marfania* : *Belgrade*; aliter
Nander Alba, & *Griechifen Vvysembourg*.
VRBES **Serbinum**: postea *Vesprisium* *Vesperin*, ad initia Fl. *Vrpani*,
 qui nunc *Saruizze*.
INTER **Vacantium** : *Vazzan* intra lacum *Balaton*, & Fl. *Vrpanū*.
DANV- **Magniana**, forrè *Mogetiana* *Anto.* & *Magia* *Stephani*:
Lazio *Zika*, indigenis vicus *Mardzely*.
B I V M, **Berbis** : *Berzenche*, supra *Drauum*.
Iuollum : *Veleuar*.
ET **Murzella** dubitatur an sit *Meztegneuu*.
MYSIA **Colo.** *Smilero* *Murouiza*, *Lazio* *Ezek* ad *Dra-*
uum antequam *Danubio* misceatur.
DRA- **TEVTOBVRGIVM**, aliter *Amantia* *Antonini*, vnde *Pan-*
nonia *Amantina* dicta, cuius meminit *Sext. Ruffus*:
V V M. hodie *Funfkirchen*, seu *Cinq-Eglises*.
CIBALIS, vnde *Pannonia* *Cibaliensis*, cuius meminit
VRBES *Paulus Diaconus*, hodie *Siabou*, vicus non procul à
Palma, cui *Lazius* malè *Cibalim* affigit.
ET **Certissa**, vel *Cirtissa* : *Czernik*.
BASSIANA, vnde *Pannonia* *Bassianensis* in libro *Not.*
AQVÆ dicitur aliter *Basfiniana*; hodie *Pofega*, seu vt loquun-
 tur *Hungari* *Bofega*.
INTER **Tarsium**, multis *Kelpen*, meliùs *Taritz*, vel *Baritz*, ad
Sauum Fl. non procul à confl.
DRA- **SIRMIVM**, *Probi*, *Valentiniani*, & *Gratiani* *Impp.* nata-
 libus clara ciuitas, totius *Pannoniæ* *Metropolis* ad
V V M, quam *Augustus* classem habuit bello *Dacico*; *Colo.*
Rom. *Sirmis* *Iornandi*. Dictam esse *Zeugminum* ob-
 seruat *Nicetas Choniata*, & situm esse castrum in
Francochorio, scilicet eò vsque *Franci* ditionem
 M m ij

- suam extenderunt: hodie *Sirmich*.
VOLCEÆ PALVDES, Dioni ad finem lib. 55. hodie lacus
Balaton.
ET **ALMVS MONS** *Arpatarro* in tabulis: Lazius ait quoque
ab indigenis vocari *Tarczal*.
S A- **VRPANVS**, & *Urphanus* Fl. cuius meminit Plinius *Saru-*
uyzze, aliter *Leesuyzze*, ad Albam Regalem.
YVM. **Valdanus** Fl. *Valpo*, in Danubium cadēs infra Drauum.
Bacuntius Fl. *Sirmium* vetus alluens, fortè *Taguntia* in
vitâ *S. Seuerini*: *Bozuntha*.
METVBARRIS Infula in Sauo, amnicarum maxima Pli-
nio, hodie Infula *Zagrabia*, in quâ & oppidum *Bi-*
bar.

CAPVT III.

Diuisio Dalmatiae sub primis Imperatoribus, ex Plinio.

CONVENTVS SCARDONITANVS } Quem petunt Iapodes, & Liburnorum
ciuitates quatuordecim, quæ non nomi-
nantur.

CONVENTVS SALONITANVS	{	DALMATÆ	{	Diui-	{	Trecētas septuaginta duas.
		DECVNI		si in		Viginti duas.
		DITIONES		De-		Ducentas triginta nouem.
		MAZÆI		cu-		Septuaginta nouem.
		SARDIATES		rias		Quinquaginta duas.

CONVENTVS TERTIVS, SEV NARONENSIS,	{	CERAVNII	{	Diui-	{	XXIIII.					
		DAORSII				XVII.					
		DESITRATES				CIII.					
		DOCLEATES				XXXIII.					
		DERETINI				Diui-	XXIIII.				
		DEREMISTÆ					XXX.				
		vnde olim 89. ciuitates ius petebant postea populi 13.				{	DINDARII	{	De-	cu-	XXXIII.
							GLINDITRONES				XLIIII.
							MELCOMENII				XXIV.
							NAORSII				CII.
							SCVTARI				LXXII.
SICVLOTÆ	XXIV.										
		VARDÆI									